

at gøre først og fremmest Mozambique til et nyt Brasilien. Andre udtrykte bekymring for, at indvandrerne i de portugisiske kolonier før eller senere skulle erklære sig uafhængige, som det var sket i Sydrhodesia.

Fra *kommunistisk side* anslog Sovjetunionen hovedtemaet med en udtalelse om, at kun kommunistiske lande er afro-asiaternes sande venner i koloniafviklingsspørgsmålet. Man hæftede sig i øvrigt navnlig ved NATO-landenes våbenleverancer og USAs, Storbritanniens og Sydafrikas investeringer i de portugisiske kolonier. Vesttysklands påståede militære og økonomiske støtte til Portugal blev i det sovjetiske indlæg genstand for ganske særlig opmærksomhed og fremstillet som en kontrast til Østtysklands bistand til nationalistbevægelserne i de portugisiske kolonier.

Det enlige latinamerikanske indlæg fra *Venezuela* var bemærkelsesværdigt kraftigt og understregede bl. a. retten for befolkningerne i de portugisiske kolonier til også med magt at bekæmpe de portugisiske magthavere.

I det *svenske* indlæg blev Sveriges humanitære og uddannelsesmæssige hjælp til flytningene fra de portugisiske kolonier stærkt fremhævet. Fra svensk side ønskede man, at generalforsamlingen skulle vedtage en resolution; der i stærke vendinger fordømte den portugisiske regerings kolonipolitik. Samtidig blev betydningen af, at en sådan resolution kunne støttes af den altovervejende del af FNs medlemslande, understreget, ligesom man fra svensk side håbede, at en resolutionstekst ikke ville indeholde elementer, der kunne afskære medlemslande, der sympatiserede med resolutionens formål, fra at stemme for den.

Portugal gentog ved debattens afslutning tidligere års totale afvisning af alle fremsatte beskyldninger. De portugisiske „oversøiske provinser“ var det eneste sted i Afrika, hvor der herskede racemæssig fred og fordragelighed, og Portugal ville „beskytte“ befolkningerne i disse provinser med alle til rådighed stående midler mod infiltration udefra. Der hævistes til den åndelige samhørighed mellem befolkningerne i det portugisiske rige. Portugal var selv i stand til at præstere de nødvendige militære og økonomiske midler til at opretholde sit herredømme over

samtlige oversøiske territorier og behøvede ikke hjælp fra sine allierede.

II. Afhøring af petitionærer.

Efter at en lang række afro-asiatiske lande havde imødegået det portugisiske indlæg — nogle tog herved det usædvanlige skridt at rose Storbritannien og Frankrig for deres koloniafviklingspolitik for at stille Portugals negative holdning i relief — gik udvalget over til at afhøre petitionærer. Repræsentanterne for frihedsbevægelsen i Mozambique (FRELIMO) hæftede sig ved portugisernes grusomheder i Mozambique og sagde, at det i øvrigt var helt forkert at tro, at der herskede racemæssig lighed i området. Ikke engang de såkaldte „*assimilados*“, hvoraf petitionærerne skønnede, at der kun fandtes ca. 5.000 i Mozambique, var økonomisk og kulturelt ligestillet med de indvandrede portugiserne (ca. 100.000) og de 7 mill. afrikanere betragtes kun som et værdifuldt forråd af tvangsarbejdere. De omtalte de store områder, FRELIMO påstår at have befriet, og hvortil der ønskedes bistand fra FNs særorganisationer til konkrete formål inden for landbrugs-, skole- og sundhedsvæsen etc.

III. Resolutionen.

På et større antal afro-asiatiske landes vegne introducerede koloniudvalgets formand, ambassadør Malecela fra Tanzania, et resolutionsforslag, der stærkt fordømmer Portugals vægning ved at efterleve FNs resolutioner og Portugals kolonikrig, der betegnes som en alvorlig trussel mod international fred og sikkerhed. Ligeledes fordømmes stærkt finansinteresser, der udnytter koloniernes ressourcer og hæmmer fremskridt mod uafhængighed. Portugal opfordres til uopholdelig at indrømme kolonibefolkningerne selvbestemmelsesret, og alle stater, herunder navnlig Portugals NATO-allierede, opfordres til at afstå fra enhver form for militær bistand til Portugal. Portugal fordømmes for at benytte sine kolonier som udgangspunkt for krænkelse af uafhængige afrikanske staters territoriale integritet, og sikkerhedsrådets opmærksomhed henledes på den fortsatte forværring af situationen i Portugals kolonier og konsekvenserne af Portugals overgreb mod disse nabostater. Det anbefales sikkerheds-